Splitsko izdanje (I)

GRADSKA BIBLIOTEKA „JURAJ ŠIŽGORIĆ" ŠIBENIK NAKNADNO ODABRANO

Poštarina plaćena

TRIBUNA

IZLAZI SVAKI DAN
UPRAVA: Šibenik ulica Episkopa Milaša.
UREDNIŠTVO: Šibenik, ul. Ep. Milaša. Telef. 44.
PRETPLATA mes. d. 25, za inostranstvo din. 35.
Primerak 1.- din.

GODINA V | RUKOPISI se ne vraćaju | Sreda 28 aprila 1937 | ČEKOVNI RAČUN Zagreb 46.736 | BROJ 97

ŽELEĆI MIR

Francuska odbija vojni savez sa Rusijom?

PARIZ, aprila 1937. Nemoguće je danas rasmatrati probleme francuske politike, a da se prethodno ne postavi rusko pitanje. Primiti ili odbiti tešnji vojni savez sa Rusijom? Ovo pitanje je sve aktuelnije zbog glasova o novom Rapalu između Moskve i Berlina za koji se tvrdi da je u pripremi i pored demantija. Francusko javno mišljenje reagiralo je oštro. Raspravlja se o raznim političkim kombinacijama i mogućnostima u vezi sa savezom sa boljševicima. Biti ili ne biti saveznik Rusije?

Ovakvo je hamletovsko držanje nepotrebno. Ove dve alternative ne iscrpljuju mogućnosti, koje postoje. Daleko od toga! Svakoga, koji ne veruje u uspeh ruskofilske politike, njegovi protivnici obeležavaju hao „nacia", tj. kao nacional - socijalistu. Svakoga, koji kritikuje nacional—socijalistički režim nazivaju „boljševikom". Kao da uema i kao da ne može biti čisto francuskoga gledišta na sve ovo.

Dilema novoga Rapala rasmatra se u svetlosti dveju togičkih zabluda: 1) da bi novi Rapalo neminovno prouzrokovao napad Nemačke na Francusku i 2) da se Francuska ne može sa uspehom braniti bez pomoći Rusije. U stvari nijedno tvrđenje ne mora biti tačno. Jer, niti je rat sa Nemačkom neizbežan, niti je Rusija jedina nada Francuske sa vojničke tačke gledišta.

Pesimiste koji ne veruju da se Francuska ne može sama braniti. Govori se da je francuska nacija postala žrtva senilne degeneracije koja pogada svaku i suviše staru rasu. Ali zašto niko ne govori o senilnosti Nemaca, Italijana ili Japanaca, koji su isto tako i isto toliko stari kao narod? Ili možda opadanje rađanja isključuje mogućnost stvaranja dovoljno jake odbranbene snage? To bi moglo biti, kada bi broj odlučivao. Ali to nije slučaj. Napoleonova vojska bila je daleko brojnija od ruske, pa je Napoleon ipak pobedjen. To su argumenti koji se stavljaju protiv saveza sa Rusijom.

Danas je situacija sasvim druga. Boljševička revolucija ojačala je Rusiju vojnički, ali je isto tako promenila njenu geopolitičku situaciju, i to potpuno. Rusija nema danas zajedničke granice sa Nemačkom. General Renenkampf pomogao je savezničku francusku vojsku 1914 zahvaljujući zajedničkoj granici između Rusije i Nemačke. Poljska je nepomirljivo protivna prelazu tude vojske preko njene teritorije. Razni su i brojni diplomatski pregovori sa Varšavom o ovom pitanju. A svi se još sećaju šta se desilo kada su boljševici pokušali silom da izvrše prelaz preko Poljske 1919 g.

Političke posledice pakta između Pariza i Moskve nisu ni najmanje obo-

pravajuće. Nemačka se istinski boji Rusije. Ovaj strah je izazvao paniku koja je navela Berlin na sukob 1914. Čak i mržnja Berlina na Francusku dolazi delimično zbog toga što Nemci osećaju da Francuzi mogu svakog časa otvoriti brane i preplaviti nemačke gradove boljševičkim okeanom?

Ali, da li boljševici, ideološki sledbenici Marksa i Staljina, mogu biti optuženi zbog ratobornih namera?

Odgovor je u ovakovom slučaju — poziivan! Relativno mlada boljševička država već je zabeležila u svoj raboš napad na Poljsku, sukobe u Kini, građanski rat u Španiji itd. Izgleda da se ništa nije promenilo. Evropa je morala da koči militarističke ambicije Carske Rusije kroz ceo devetnaesti vek i pri tome nije uvek imala uspeha.

Zašto je ljubav Francuza za mir u neposrednoj srazmeri sa njihovim neodobravanjem ideje vojnog saveza sa Rusijom? Z-d

Neslužbeno postojanje JUGOSLOVENSKE NARODNE MANJINE U ITALIJI

Poslije italijansko-jugoslovenskog sporazuma — Jutros je grof Čano otputovao avionom za Tiranu

Posebni izvjestitelj oficioz. »Tempsa« u Rimu g. Paul Gentizon javlja svom listu slijedeće rimske informacije o beogradskom sporazumu Italije i Jugoslavije:

„Osim dvaju već potpisanih sporazuma, političkog i gospodarskog, pripremaju se novi sporazumi na osnovi trih nota koje još nisu obavljene. Prva se odnosi na Albaniju, druga na Jugoslovene u Italiji, treća na djelovanje terorista. U noti u pogledu Albanije obje države se obvezuju da od sada ne će učiniti ništa na svoju ruku u Tirani i da će poštivati sadašnje stanje. Nota o Jugoslovenima u Italiji odnosi se na kulturna prava Jugoslovena u Italiji. Bit će dozvoljeno izdavanje jednog informativnog lista na slovenskom jeziku te više periodičnih publikacija na hrvatskom i slovenskom jeziku. Ova nota nije do sada bila objavljena samo zato, što Italija, kako je poznato, ne će službeno da prizna opstojanje narodne manjine na svojoj istočnoj granici. Saznaje se dalje, da će biti dozvoljena obuka na hrvatskom i slovenskom jeziku u osnovnim školama i to po nekoliko sati. U trećoj noti, u noti o teroristima, Italija i Jugoslavija se uzajamno obvezuju, da neće na svojem teritoriju dopuštati nikakvih terorističkih i ekstremističkih akcija. Prema redakciji te note zaključuje se, da je u tom sadržana i zajednička borba protiv komunizma. Na svaki način zamišljena je kolaboracija talijanske i jugoslovenske policije u tom pogledu."

RIM, 28 aprila (a) Komentarišući ukratko put grofa Čano u Albaniju italijanska štampa ističe da je Albanija dala vidnih dokaza svog prijateljstva prema Italiji. To se prijateljstvo naročito manifestovalo prigodom sprovođenja sankcija kome Albanija nije pristupila.

RIM, 28 aprila (a) Jutros je otputovao svojim avionom za Tiranu ministar spoljnih poslova grof Čano. U Tirani će boraviti 3 dana. Program boravka utvrdiće se tek po njegovom dolasku.

U njegovoj se pratnji nalaze nekoliko viših diplomatskih činovnika i prestavnici italijanske štampe.

NJUJORK, 28 aprila (r) Narodno pretstavništvo usvojilo je noćas budžet ministarstva vojske u visini od 416.413.000 dolara.

SAVA I DALJE NADOLAZI . . .

Velike količine vode sa bosanskih platoa

razlijevaju se po Posavini

BEOGRAD, 28 aprila (g) Vodena masa iz preplavljenih rijeka još uvijek pretstavlja elemenat razora i smrti. Od Jasenovca do Beograda voda je dostiglb svoj maksimalni vodostoj iz 1932 godine. Odbrambeni nasipi nisu mogli izdržati na mnoga mjesta snagu vode. Provaljena voda preplavila je na hiljade hektara obrađene površine. Obrenovcu prijeti opšta poplava.

Spasavanje se vrši ubrzanim tempom U sva ugrožena mjesta izvršena je evakuacija.

Na područjima vodenih zadruga odbrana se uspjeeno sprovađa, pri čemu se upotrebljavaju i brojne zadrugine pumpe. Oko Sapca su podignuti obrambeni zidovi i tako spriječilo prodiranje vode u grad.

Stanje kod Beograda i okolnih mjesta je neizmjenjeno.

Obrambeni zidovi duž Save, podignuti nedavno za obezbeđenje sela i melioracionog terena, pokazali su se nedovoljno jaki i visoki da zaustave bujicu. Voda ih preliva ili ruši.

Morava je počela opadati, dok Sava još nadolazi usljed primanja velikih količina vode sa bosanskih platoa.

Odredi pontoniraca spašavaju stanovništvo kod Brčkoga koje je ugroženo.

LONDON, 28 aprila (r) Pretsjednik vlade Baldvin izjavio je da parlamenat neće raditi za vrijeme od 6 do 24 maja radi svečanosti krunisanja.

BUDIMPESTA, 28 aprila (r) U blizini prestolnčkog aerodroma srušio se jedan lovački avion. Posada je poginula.

BEOGRAD, 28 aprila (g) Jučer u 11 sati stigla je iz Londona urna sa pepelom pok. Čede Mijatovića i položena u obiteljsku grobnicu uz veliku učešće beogradskih odličnika i građanstva.

BEOGRAD, 28 aprila [g] Ministarski savjet na svojoj jučerašnjoj sjednici primio je uredbe Ministarstva prosvjete o nekoliko viših i srednjih stručnih škola kao i uredbu o ustrojstvu samog ministarstva.

Rođendan Nj. Kr. Vis. Kneza—Namjesnika Pavla

BEOGRAD, 28 aprila (g) Danas Nj. Kr. Vis. Knez—Namjesnik Pavle slavi Svoj '44 rođendan. Na ulasku u 45 godišnjicu života Kneza—Namjesnika Pavla jutrošnja beogradska štampa posvećuje mu odužne članke u kojima se iznosi Njegova ličnost.

Tragedija jedne familije

ATINA, 28 aprila [o] U mjestancu Korovi kraj Atine komšiluk je prošle noći bdio nad mrtvim tijelom domaćina. Nešto poslije ponoći srušio se pod i svih povuko u podrum. Oko trideset prisutnih žena teško je povrijeđeno. Nesrećnim ženama ukazana je hitna pomoć.

Vjenčanju Vojvode od Vindsora prisustvovaće i ekscar Vilim

PARIR, 28 aprila [r] Danas će otputovati Vojvoda od Vindsora iz Beča za Francusku. Njegovo će se vjenčanje obaviti između 15 i 20 maja.

Saznaje se da će prema izričitoj želji gđe Simpson vjenčanju prisustvovati i bivši njemački car Vilim.

Nešto o zastavama

(Nastavak II.)

Logično je prema tome, da se ne smiju nositi ni značke sa bojama plemenskih ili, kako kaže Dr Suronja, narodnosnih zastava, jer, ako zakon zabranjuje isticanje plemenskih zastava onaa zabranjuje i isticanje malih plemenskih zastava u obliku značke na prsima ili u zapučku. Propisi § 1 zakona »o nazivu i podjeli Kraljevine na upravna područja", koji mijenja naziv Kraljevine od Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Kraljevinu Jugoslaviju — pod kojim je strani svijet nazivao i priznavao našu Državu i prije tog zakona, ima veze sa § 28 istog zakona, a koji smo već citirali i koji naređuje ukinuće društva i ustanova u istom § navedenih i sa § 29 istog zakona, koji dozvoljava isticanje samo i jedino državne zastave. Unitaristički uređena država kao naša, u kojoj ž i v u t r i p l e m e n a (hrvatsko, srpsko i slovenačko), a l i s a m o j e d a n n a r o d, kako su to propovjedali i danas propovjedaju najsvijetliji umovi baš kod Hrvata, i u Hrvatskoj i u Dalmaciji, a kojima su se sve do jučer hrvati ponosili kao svojim velikanim i pred kojima se gube u svemiru i izčezavaju kao mjehuri od sapuna u vazduhu oni sitni današnji patuljci i nekvalifikovani tipovi sa svojim otrcanim frazama, da su Hrvati, Srbi i Slovenci ne tri plemena već tri zasebna naroda — ne može ova unitaristički uređena država, a u kojoj ipostoji i narodno jedinstvo, imati nego samo jednu zastavu kao svoj simbol, koji moraju rešpektovati svi njeni građani bez razlike. Naša je najveća nesreća dijeljenje našeg jedinstvenog naroda na tri zasebna naroda, kao što je najveća naša sreća bila što smo nakon sloma Austro—ugarske monarhije istupili pred Europu sa dokazivanjem, da su Srbi, Hrvati i Slovenci jedan narod i o tom uvjerili mirovnu konferenciju, jer da nije tako bilo, prečanske krajeve bilo bi se podijelilo između Italije, Austrije i Mađarske. To je zapravo bio najjači argumenat protiv »Londonskog pakta".

Kad smo spomenuli najsvijetlije umove hrvatskog plemena, moramo ovde za čas zaći u našu nedavnu prošlost.

I vrapcima na krovovima poznata je žalosna činjenica, da je ban u Zagrebu magjar Khuen Herdervary bio pravi bič božji za hrvate „flagellum Dei", da je za vrijeme njegovog banovanja tutnjilo hrvatskim drumovima magjarsko kopito, na zagrebačkim kolodvorima lepršala magjarska zastava i kočio se napis »Magyar Kyrali Allanwasutak" (Kr. magjarske željeznice). Posve je prirodno da je na sve to morala nastati reakcija. God. 1895 došao je u Zagreb car Franjo Josip u pratnji magjarskog ministra pretsjednika Desidera Banfy-a, i tom prilikom d a l m a t i n s k a jugoslovenski orijentsana omladina zapalila je na Jelačićevom placu magjarsku zastavu Tadašnji zagrebački načelnik Mošinski sazvao je sjednicu zastupstva „slobodnog (?!) Kraljevskog grada Zagreba", te je izjavio: »Umoljen sam od uglednih gradana da izjavim, da građanstvo ovaj čin osuđuje", a zastupnik Dr Nikola pl. Tomašić, da bi se dala zadovoljština magjarima „za povredu zastave pobratimskog naroda ugarskog naroda" predložio je, da se Banfy-a i Herdervary-a imenuje začasnim građanima Zagreba, i njegov predlog bio je prihvaćen. Zastupstvo slobodnog (?!) Kralj. grada Zagreba na sjednici 28 februarara 1916 imenovalo je začasnim građaninom Zagreba i zloglasnog generala Stjepana pl. Sarkotića. Kako je poznato, ilirci sa na čelu Ljudevitom Gajom, kojima su se hrvati do jučer ponosili, započeli su akciju za ujedinjenje hrvata sa srbima. U Hrvatskoj se je tada prezirao narodni jezik, a protiv njega dizali se jezici latinski, njemački i mađarski. Borba za narodni jezik značila je ujedno i borba za nacionalno održanje, Ilirski je pokret kao svoje osnovno obilježje isticao nacionalno jedinstvo Jugoslovena, a književnost je stvaranje toga jedinstva bila samo sredstvo. U toj borbi su se zajedno našli veliki reformator pravopisa Vuk Karadžić, veliki organizator Ljudevit Gaj i jedan od najvećih genija našeg naroda Petar Petrović—Njeguš, koji je pisao: „Jedan narod treba da ima jednu književnost". Taj su rad produžili slavni vladika Juraj Strosmajer, najveći dobrotvor hrvata, kome je Zagreb u znak zahvalnosti podigao spomenik u najljepšem predjelu grada i jedno od najljepših gradskih šetališta nazvao njegovim imenom, te Dr. Franjo Rački, najistaknutija ličnost 19 vijeka u cijeloj jugoslovenskoj historiografiji, koga je danas najuvaženiji hrvatski historičar Dr Ferdo Šišić akarektirizirao ovako: „središte svega naučnog historičkoga rada hrvatskoga u drugoj polovici 19 vijeka". Dr Rački je napisao ovo: »Ovo toli žuđeno jedinstvo svih Jugoslovenah, a ponajprije Srbo—Hrvatoh i Slovenoh, pospješiti bi imala Jugoslovenska akademija, kojoj prvi i najveći Jugoslovjen naumi metnuti temelj" (1860), a taj »prvi i najveći Jugoslovjen« bio je Strosmajer.

Za rad u istom smjeru i da se napokon sruši bana Kuena Herdervary a osnovala se je u Zagrebu srpsko-hrvatska koalicija inicijativom dalmatinca Frana Supila. U tu koaliciju stupili su dva pretstavnika Hrvaiskog Primorja: riječki patricije Erazmo Barčić i novljanski prečanin Dr Bogoslav Mažuranić. O ni se bacaju u prve redove borbe za oslobođenjenje i ujedinjenje našega onda još zarobljenog naroda. Koalicija pobjeđuje 1906 godine na izborima. Kuen pada, a vlast u Hrvatskoj preuzima vlada iz redova srpske—hrvatske koalicije. Oduševljenje naroda svuda, a osobito u Primorju, gdje se nalaze i srezovi Barčićev i Mazuranićev bilo je ogromno.

(nastaviće se)

Posle Osvitovog gostovanja u Dubrovnik

„Građanski" kao i cijeli Dubrovnik srdačno su dočekali šibenskog gosta

Intervju našeg sportskog saradnika sa kapitenom Osvitovog tima

Šibenik, 27 aprila,

Momčad šibenskog „Osvita", koja je ža jednodnevno gostovanje gostovala u Dubrovniku, te tamošnjim Građanskim odigrala prijateljsku utakmicu, doputovala je juče u Šibenik potpuno zadovoljna njihovim gostovanjem kao i postignutim rezultatom.

Budući, da naš sportski saradnik nije bio u mogućnosti da prisustvuje utakmici u Dubrovniku, to se isti zainteresovao kod kapitena Osvitovog tima, gdje je u kraćem intervju dobio slijedeće informacije.

Potraživši kapitena — g. Fančovića — našao sam ga u svojoj radioni pri poslu, te zamolio ga za jedan intervju prigodom njihovog gostovanja u Dubrovnik. G. Fančović, iako poslom zauzet, spremno se odazvao mojoj želji, te već na moje prvo pitanje : — Dali Vam je put bio ugodan, ili moguće dosadan, naš „stari" je kazao :

— Naše putovanje iako je bilo predugo, prošlo je veoma brzo, pošto smo iz časa u čas doživjeli neku novu „zafrkanciju" kojima nije bilo kraja. Iz Šibenika za Split pošli smo vozom, a otale krenuli udobnim parobrodom Dubrovačke plovidbe »Kralj Aleksandar I.« za Dubrovnik. Tu smo dobili II klasu, pošto smo morali na brodu prenoćiti. Tek sad su nastala ona iznenađenja, kojima smo kratili naše dugo putovanje. Mnogo toga bi bilo, kad bi Vam pričao — ismijehavajući se kaže naš „stari" — no svakako vrhunac tih naših „iznenađenja" bio je kad smo pošli na veče — u brodske klase — na počinak. Rana zora nas je probudila, našto je počela obična brodska „uzbuna".

— U koliko sati ste stigli u Dubrovnik ?

— Nešto oko 6 pristali smo na Gruškom pristaništu.

— Dali su se Dubrovčani interesirali za Vas i kako je bilo pri dočeku ?

— Što se tiče samog dočeka, suvišno je o tome da govorim, pošto smo prvim k[illegible]kom na Grušku obalu bili vrlo oduševljeni njihovim dočekom. Automobilima prevezeni u hotelu gdje smo otsjeli, popili smo kafu, te iza toga šetajući gradom sa igračima i cijelom upravom Građanskog, bodrili smo pojedine znamenitosti grada. Cijeli Dubrovnik bio je plaketiran raznovrsnim plakatima koji su najavljivali naš dolazak. Do samog ručka, naši pratioci biii su uvjek uz nas natječući se tko će bolje da nas posluži pokazivanjem koje znamenitostl grada. Po ručku pošli smo malo da od morimo naše umorno tijelo. No to nije bilo za dugo. U 3.30 smo morali da se nađemo na Gruškom polju.

— Dali je Vaša momčad bila uznemirena ?

— Ne. Dapače prije same igre — u svlačioni — igrači su bili neobično veseli. Vjerovali su u pobjedu nad Građanskim čak sa 5 - 6 komada razlike. Vjerujte mi, pošto sam poznavao mom čad Građanskog, u to sam najmanje vjerovao, te sam im čak pobijao njihove „loše" nade. Tom prigodom opomenuo sam ih na prijateljsku i fer igru, te da nebi došlo do kakovog incidenta.

— Dali se zbilja fer igralo ?

— Doduše. Ni jedan faul neznam ako je bio. Igra je protekla baš u prijateljskom tonu, dok je sudac bio veoma objektivan.

— U kolikom su broju napunili Dubrovčani igralište ?

— Igralište je bilo prepuno. Pune 2000 gledalaca pljeskali su svi ko jedan, kad smo ih pri nastupu, postavljeni u krugu, pozdravili sa triput Zdravo. Zatim smo predali upravi Građanskog „zastavicu", našto nam se tajnik izvinio da njihova još nije dovršena, te da će nam poslati ill prtlikom gostovanja u Šibeniku predati. Iza toga je slijedilo fotografiranje, gdje smo se slikali preko desetak puta. A naravno iza toga započela je igra.

— Kako je započela Vaša momčad ?

— Zaista početak je bio upravo i više nego slab. Izgledali su kao neki početnici na futbalu. Sumnjao sam da čemo doživjeti jedan katastrofalan poraz Doduše, treba priznati da je teren bio skroz nemoguć za igru, dok sam mogao vjerovati da je momčad izmorena od velikog puta. I tako uz mlaku igru lopta je išla iz gola na gol. U 17 minuti Imali smo penal, kojeg sam sasvim sigurno odbranio bacivši se u desni u gao. Tog momenta pobro sam aplaus Dubrovačke publike, našto su mi s češće svojim pljeskom najavljivali. Po luvreme je završilo neodlučno, kao konac igre, samo što je tada bilo 0:0.

— Dali je Vaša momčad u II poi pokazala bolji futbal ?

— Početak je bio opet ko prije. Be ikakvog tehničkog znanja igrači su lu tali za loptom. U tom smo dijelu igre primili jedan gol. Sumnjao sam ponov no da to neće biti zadnji. No zadnji 15 minuta igre, moja je momčad igral ko preporođena, našto su se divili sam Dubrovčani, držeći da su dotad sam „zabušavali", no da su ipak to sta futbaleri. Kacian sa krila pošao je n desnu spojku, te od tog momenta igra lo se dosta sređeno i požrtvovno. Jed nim prodorom dao je jedan lijepi go našto su Dubrovčani bili vrlo oduševljeni. Prema tome smo izjednačili na što rezultat potpuno odgovara datoj igri.

— O pojedinom igraču Vašeg tim što bi te mogli da kažete ?

— Zaista to pitanje nije mi prijatno radi uvrede pojedinih igrača. No uvre diti neću nikoga, a svak zna kako je grao. U odbrani Rončević je dosta fa lio, dok je Crnogaća svaku loptu sigur no odbijao. Pohvaliti sebe — kao gol mana — neću, već ću Vam spomenu što bi bilo dovoljno, onaj aplauz koje sam primio od Dubrovačke publik Halflinija je igrala veoma slabo, dok s pred kraj igre i ona nešto popravila. navali Kacian, a donekle i Perićić igra su dosta dobro. Kacian na desnoj spoj ci igrao je mnogo bolje nego na krilu Bego na centru igrao je uvjek slabo, t u ničemu nije zadovoljio. Koceić se do sta žrtvovao, ali je odviše driblao. Ma tijašević — na moje iznenađenje — ig rao je dosta slabo. Držao sam, da ć Dubrovačkoj publici pokazati mn og bolji futbal.

— Dali je Vaša momčad bila zado voljna rezultatom ?

— Doduše pobijedili nijesmo. No pak svi od reda bili smo dosta dobr raspoloženi, dok smo „čas" raspolože nja imali uveče na banketu gdje na je bilo na okupu oko 30 igrača sa u pravom. Tu smo dobili od pojedino igrača značku, a otale ponovno auto mobilima prevezeni na Gruškom pris taništu, gdje smo uz veliko pozdravlja nje i klicanje sa triput Zdravo parobro dom „Dubrovnik" otplovili.

Iako sam skoro sat razgovarao sa Fančovićem, upitao sam ga još dali s iz Dubrovnika mogli da odnesu pobje du ?

— Da je moja momčad započela o nakovom igrom kao što je svršia — kaže Fančović — pobjeda je bila naš No preko toga prelazim. Spomenuo t Vam da bi Vašemu izvještaju donije ono što se je i vidjelo u prijateljsk igri sa Radničkim prošle nedjelje u Š beniku, da je naša momčad očigledn bez treninga, dok se mi nalazimo pre teškim zaključnim utakmicama za osv janje titule prvaka splitskog nogome nog potsaveza. Da bi se dečki mali više posvetili treningu, te istog redovit i pohadali, imali bi mnogo više rutine izdržlivosti — završava g. Fančović - te bi stvarno pobijedili i ondje gdje nebi ni nadali.

Zahvalan g. Fančoviću, što mi spremno odazvao mom intervju, mi sm se srdačno rastavili, zaželeći jedan dr gom sretan ostanak. — (m. b.)

Pitanje štrajka se sve više komplikuje

Split, 27 aprila

Pregovori izmedju radnika cementne industrije i prestavnika poslodavaca kako smo već izvestili potpuno su prekinuti i nema više ni jedne dodirne tačke ili mogućnosti da bi dosadašnji pregovarači mogli doći do nekog ma kakvog pozitivnog rešenja.

Radnici da bi barem uspostavili veze sa poslodavcima odlučili su se nezavisno od ma koje političke organizacije da sami povedu pregovore. U tu svrhu oni su zatražili od Bana g. dr J. Jablanovića dozvolu za sakupljanje potpisa za direktne samostalne pregovore. Do sada je sakupljeno preko 1500 potpisa. Vlasti su sve zboreve, koji su se imali održati juče, u Kaštel Sučurcu, Klisu, Solinu i Mravincima, zabranile. Radnici su potpuno uvereni, da će se postignuti sporazum sa direktnim pregovorima i da će biti još ove nedelje potpisan kolektivni ugovor. Pošto su svi zborovi zabranjeni štrajkaški je odbor odlučio izdati jedan komunike u kome će se obavestiti radnike i javnost o toku pregovora poslednjih dana. Na inspekciji rada se međutim srediuju podaci oko propisivanja „tarifne skale", a izgleda da će se u Splitu naskoro održati još jedna anketa na kojoj će biti pretresano pitanje dnevnica i pitanje štrajka. (b)

Ugledni strani turisti u Splitu

U Split su doputovali princ Adalbert von Bayern sa princesom Katarinom. Princeza se bavi slikarstvom i napraviće u Splitu i okolici nekoliko motiva koji će upotpuniti njenu bogatu umetničku zbirku. Na našem primorju će se zadržati nekoliko dana.

Takodjer su u Split doputovali princevi Johanes i Alois od Lichensteina. Ugledni gosti grof Otto von Riedemann, književnik iz Munchena, grofica Valerija von Greifer i dr Karel Allen te gdja Collin članica socijalne unije kod društva naroda u Ženevi.

U Splitu boravi takodjer grof Coudehve Calerglu ideolog Panevrope. (b)

Održan je zbor akcionara Jadranskih Brodogradilišta u Splitu

U večnici Trgovinsko Industrijske Komure u Splitu održan je zbor akcionera Jadranskih Brodogradilišta. Zboru je pretsedao g. Gjuro Paunković. Posle pod hesenog izveštaja upravnog odbora o radu brodogradilišta u minuloj godini, koji je primljen jednoglasno, održana je sednica uprave na kojoj se je raspravljalo o pojačanju kapaciteta i novim investicijama i brodogradilištima, Akcioneri su sve predloženo odobrili.

Jadranska brodogradilišta sa novim investicijama moći će da potpuno zadovolje potrebe izgradnje i popravke sviju ladja. (b)

Eva nova hrvatska revija za ženu rado će Vas posjetiti ako joj javite svoju adresu na upravu, Ljubljana, Dalmatinova ul. 8/6.

Otkaz kolektivnog ugovora

Pošto između brijačkih radnika i poslodavaca dolazi do kršenja kolektivnog ugovora kojim su bila regulisana razna pitanja odnosa rada, to pretstoji mogućnost da dodje do otkazivanja kolektivnog ugovora. Prestavnici obiju strana vode pregovore da se sporna pitanja sporazumno reše a posreduje Inspekcija rada. (b)

SOBA, stan, lokal ili druge prazne prostorije najbrže ćete unajmiti preko malog oglasnika mjesne štampe. »Tribuna« će vam te oglase donijeti uz umjeren honorar. Male oglase za naš list prima administracija preko cijelog dana.

GRADSKE VIJESTI

ZMIJA OTROVNICA
UJELA DJEČAKA NA TRI MJESTA LIJEVE NOGE

Tkojeg su roditelji nakon 16 dana primitivnog liječenja doveli u umirućem stanju u šibensku bolnicu

Sibenik, 28 aprila

Svi koji smo imali juče prilike vidjeti i čuti bolno jaukanje i zapomaganje 10 godišnjeg dječaka Marka Ramadže, sina seljaka Mije, iz sela Danilo Kraljica, pa i sami bolnički liječnici zgražali smo se do kojih sve posljedica može dovesti neukost i škrtost stanovnika naših sela. Jedan tužni slučaj, koji pretstavlja rijetkost ne samo u analima naše medicine, nego čak i u našoj kroničarskoj svakodnevnoj rubrici imali smo juče prilike vidjeti i čuti bolnu tragediju jedne siromašne seoske porodice, koja je iz čiste neupućenosti izvrgla očitom stradanju jedinog djeteta. Gledati jadno ljudsko stvorenje, koje se u mukama previja u naručaju svoje majke, da se možda za koji čas oprosti zauvijek od svojih najmilijih, pretstavljao je momenat kojeg je svakog ganuo i nad kojim su mnogi, kao i mi, bili vidno ganuti. Dok dijete, koje već nekoliko dana nije okusilo hrane ne osjeća glad, nego samo žedju i pita malo vode, da rashladi ognjicom osušena usta, a majka nad njim kuka i roni suze, otac nam kroz plač priča o tragediji svog sina:

— Bio je — veli — dobar i poslušan. Čuvali smo ga jedinog i teško othranili, da ga evo u 10 godini mladog života položimo u hladan grob.

Bilo je to pretprošlog ponedjeljka 12 ov. mj, kada je naš mali Marko, da zamjeni mene, jer sam bio okupljen poljskim radom, a majka oko kućnih poslova, pošao u općinskom gaju nedaleko sela da pričuva naše stado. U društvo još nekoliko drugova dok je stado paslo, djeca su se igrala. Slučaj je htio, a naš nesretluk, da je moje dijete stalo lijevom nogom na jedan pomoćni kamen ispod kojeg je bila zmija otrovnica koju mi na selu zovemo: poskok. Zmija, osjetivši težinu nad sobom, razmahala se glavom i repom, te prije nego li se moj sin uspio pomaknuti ujela ga je na tri mjesta poviše stopala lijeve noge. Ubod je bio dosta jak, jer mali je išao bos i odmah pošto je učinio nekoliko koračaja počeo je osjećati bolove. Toliko su bolovi ojačali, da je dijete klonulo i počelo zapomagati, a djeca su se toga preplašila i dotrčala u selo, pozvavši nas da odmah dodjemo u gaj, jer da je Marka ujela zmija.

Ja i moja žena potrčali smo i uzeli dijete u naručaj, te ga stali liječiti. Kad smo upitali Miju Ramadžu, kako su ga liječili i zašto dijete saznavši da je ugrizeno od otrovnog poskoka nijesu odmah uputili liječniku ili dovezli na liječenje, kao danas poslije 16 dana, u šibensku banovinsku bolnicu.

— Nijesmo gospodine iz jednostavnog razloga to mogli učiniti, jer smo siromašni i jer smo se nadali da ćemo moći sami svom djetetu pružiti pomoć. Po savjetu seoskih liječnika i vračara, kojih kod nas kao i u opće kod nas na selu ima dosta, stavljali svom malom Marku na mjestima gdje ga je zmija ujela i gdje su se odmah pojavili crni prištevi mokre i hladne obloge. Poslije toga su nas vračare savjetovale da stavljamo prženo meso, pečena kruha, raznih trava i mi smo svaki savjet slušali i po tom „receptu" postupali. Dani su prolazili, a djetetu je noga sve više oticala i bolovi su bivali sve jači. Noga ne samo što je otekla, nego kako i sami vidite potpuno je potamnila i rekoše nam, da će dijete sigurno umrijeti. Promislili smo kad već mora umrijeti, bolje je da umre kod kuće, nego da se izlažemo suvišnom trošku i da ga vodimo, kad je već bilo kasno k liječniku ili u bolnicu.

Pa kako ste se tek danas odlučili na bolnicu? — upitali smo.

— To smo učinili zato, jer smo u medjuvremenu došli do nešto para, ja sam ishodio uvjerenje o siromašnom stanju, a onda smo se ponadali da naše dijete, kad već nije kroz 15 dana umrlo može još slučajno ostati na životu. Doveli smo ga ovdje, ako mu se bude moglo spasiti život.

Grozna je ova ispovjest jadnog oca, koja je u toliko bila dobra što je iskrena i tačna. Siromašnost i neupućenost kod stanovnika naših sela imala je uvijek vidnog utjecaja na njihove zdravstvene prilike i životi mnogih seljana izvrgnuti su stradanju kao i život malog Marka Ramadže Mijinog. Sa jedne strane neimaština, bijeda i nevolja, a s druge strane škrtost i strah pred novčanim izdatcima, a često i strah pred eventualnim posljedicama prouzrokuje smrt ljudi, žena i djece po našim selima. Nije ovo usamljen slučaj, ovakovih i sličnih slučajeva ima dosta, a najbrojniji su oni upravo na selu, gdje nema nikoga da ih poduči u dobru, gdje nema stručne liječničke pomoći, u kojima nema bolnice i svega što bi oboljelim u izvjesnim prigodama moglo dobro poslužiti. Dječak je prekasno doveden u bolniou i podvrgnut liječniakom staranju pa se još danas, a možda najdalje za koji dan može očekivati samo njegova smrt. Na prosvjećivanju i medicinskom podučavanju stanovnika naših sela, jer ovo nije usamljen slučaj, treba dakle u buduće poduzeti inače dužnu pažnju sa zdravstvenog i socijalnog gledišta. (t)

☐ MINISTARSTVO GRAĐEVINA odobrilo je Pravilnik za čuvanje starina u Šibeniku, koji je bio primljen na sjednici gradskog vijeća održanoj 19 VII 1936 god Pravijnik o čuvanju starina pošto je odobren stupiće odmah na snagu i po njemu će se postupatt. (t)

☐ U SELU PRHOVU KRAJ PRIMOŠTENA, prigodom nevremena koje je vladalo posljednjih dana u sjevernoj Dalmaciji od jakog udarca groma popucali su zidovi mnogih seoskih kuća, a jedne dvospratne kuće porušio se čak i krov. Kako su u to doba u kući gorile dvije vatre, nastao je požar, koji je za čas pretvorio kuću u ruševinu, te je i pokućstvo koje se u njoj nalazilo potpuno izgorilo. U kući su stanovale tri porodice sa 19 članova, kojima se jedva u zadnji čas uspjelo spasiti, pa se samo sreći može zahvaliti da prigodom ove nezgode nije bilo ljudskih žrtava i težih posljedica. Steta se cijena na 50—60 hiljada dinara, a kuća kao ni pokućstvo koje se u njoj nalazilo nije bilo osigurano, tako da su tri siromašne seoske porodice ostale bez kuće i kućišta. (t)

☐ OD VOĆNOG TRGA DO PREPARANDIJE, idući putem pokraj crkve sv. Frane, pošte i cestom izgubila je jedna siromašna žena novčarku u kojoj se nalazilo 505 dinara gotovog novca u banknotama od 100 dinara i ostalo u sitnišu. Pošto se radi o siromašnoj ženi, koja je izgubila čitavu svoju uštedevinu, moli se poštenog nalaznika ili lice koje prokaže nalaznika da ga očituje, a zato će dobiti bogatu nagradu. Nalaznik ili onaj ko nešto o tome zna neka se prijavi varoškom župniku O. dru Vladi Bilobrku kod koga će odmah dobiti nagradu. (t)

☐ PRVI IZVOZ ŽITARICA iz šibenske luke preko spediterske agencije g. Josipa Jadronje izvesti će se ovih dana preko Rotterdama, U tu svrhu stigao je danas litvanski parobrod „Kuldiga", koji će ukrcati 260 vagona kukuruza za račun francuske tvrtke Drajfus. (t)

☐ POLICIJSKI ORGANI zaustavili su jučer na putu Matu Blagdanovića, seljaka iz Dobropoljane, koji je nosio manju količinu šećera prokriomčarenog iz Zadra u namjeri da ga kriomice rasproda u Šibeniku. Šećer je zaplijenjen, a protiv kriomčara upućen je carinski postupak. (t)

☐ ING. AUGUST KOSUTIĆ, koji će prisustvovati na sv. Duju pjevačkoj smotri u Splitu, dolazi prije toga u Sibenik, gdje će održati 5 maja na večer širu konferenciju sa pristašama b.HSS.t)

☐ PAROBROD „ANTE TOPIĆ" krca na stovarištu »Vrulje" bauksit za Rotterdam. Ukrcaće ukupno 7.300 tona. (t)

☐ VOĆNOJ PECARI IRAKIJE, kojoj je vlasnik g. Perikle Vučetić dozvolile su vlasti rad, nakon što je ustanovljeno da pecara raspolaže sa svim najmodernijim napravama za destilaciju svih vrsta voća od kojih se dobija u novo pecari potpuno bistra svakovrsna rakija. Pecara radi na punoj naučnoj bazi, odstranjivanjem svih štetnih bakcila pomoću naročitih sprava. (t]

☐ PREKJUČER JE U ŽIRJU doputovao jedan seljak sa brodom u namjeri da tamo proda 16 mladih krmčića. Upravo kada je htio iskrcati krmad na obalu došao je općinski pobirač, koj je tražio da mu se prethodno plati općinska uvozna daća od 5 dinara po svakom komadu uvezenog živeža. Jer seljak nije imao od kuda da to plati, općinski pobirač je zaplijenio dva brodska vesla i kormilo. I tek kada je seljak prodao prvo krme, mogao je od pobirača da iskupi vesla i kormilo. [t]

☐ G. BATIGJELI LUIGI darovao za poljepšavanje Subićevca da počasti uspomenu pok. Ivana Vučića Budanko 20 dinara, pok. Borisa Bulat 20 dinara, pok. dr. Josipa Marčelić 20 dinara. Ukopno dinara 60. Uprava zahvaljuje.

Podmirite pretplatu !

JOSIP BOKO

SELJAK I INTELIGENCIJA

Uzroci nepovjerenja i odvojenosti

Seljak je nepovjerljiv. Inteligencija pasivna. Prilazi seljaku u demagoške „političko izrabljivačke svrhe“ i tako dalje.

Stare su to i dosta otrcane fraze — a ipak u mnogo procenata sasvim istinite, a uzroci tome nepovjerenju, pasivnosti, izrabljivanju dublji su negoli se to u prvi mah misli. Oni zadiru u psihu koliko seljaka, toliko i naše inteligencije. Seljak je u svemu konservativan. Taj konservatizam u stvari i zadržao je sve vrline i mane naše nacije. Prilike i dogodjaji bilo istorijski, bilo politički, ekonomski ili socijalni pretresali su periodično taj konservatizam ispod kojega bi buknule i ispoljile se prikrivene (latentne) karakteristike narodne duše kadkad nadčovječanski herojske, visoko humane ili prosto surove, destruktivne. U takovim ispoljavanjima latentnih snaga održala se i najbolje prava bitnost naše narodne duše to jest našega čovjeka. Izabirati samo dobre, a zaboravljati zle značilo bi procjenjivati same sebe i ne htjeti da gledamo istini u oči. U stvari:

psiha jednog naroda sastoji se od bezbrojnih komponenata kojima korijenje seže daleko u prošlost prahistorije, u proživjelu istoriju, u sadašnjost i budućnost.

Prosudjujući psihoanalitički odnošaje izmedju seljaka i inteligencije kod nas, onda je uzrok nepovjerenju seljaka prema inteligenciji njegov konservatizam. Seljak se teško otkida od seljačkoga života. On propada, pogiba, umire na svojoj gladnoj zemlji, a ne će i ne može da mijenja način života. To su veze njegova života sa prahistorijom. Tek u novije doba kad je preteška borba za život zakucala na vrata svima, te veze počeše mjestimice popuštati. Ali kao da postoji zakon:

kokod se otrgne iz tog seljačkog života, istrgnut je iz duše seljačke.

Na primjer članovi seljačke obitelji ili zadruge u tudjini zaboravljeni su od domaćih, o njima se govori kao o stranicima indiferentno. Čuo sam kako brat bratu, otac ili majka sinu daju „vi“ kad se vrati kući. Dijete koje ide u gimnaziju ili druge više škole, postaje „učen ak“ (mjesto učenik) i pušta se često da tiraniše cijelu seljačku kuću. Njega se bolje hrani i odijeva nego drugu djecu, ne goni ga se da radi ni najsitniji seljački rad i t. d. a svu tu nepravdu ostala braća i sestre ne smatraju nepravdom. Takav je član obitelji već u svom djetinjstvu istrgnut iz duše seljačke. Pa on svršio ili ne svršio škole, on ostaje u kući kao tudjinac svim svojim bićem odvojen od ostalih. Ako postane svećenik onda u sve to ulazi i mistika.

I zaključak je jasan: kad postoji nepovjerenje i otudjenost medju svojim inteligentima, onda će još više prema drugima.

Svaki onaj inteligenat koji je pokušao da radi medju narodom u kulturnom nacionalnom ili rac.-gospodarskom smislo osjetio je kako su seljaci kao zastrli sami sebe pred njim. Oni su slušali, odobravali, ali i da čine onako isključeno je. Oni kao da mozgom shvaćaju šta je bolje, ali ih nagon konservatizma drži čvršće. Poznavao sam prije rata prirodno vrlo inteligentna seljaka, koji se zanimao gospodarstvom i uvadjao razne novosti bez protivljenja ostalih. Bijaše u ratu zarobljen u Francuskoj.

Upoznao tamo racionalno gospodarstvo. Došao kući i kad je počeo da kod kuće radi onako kako se je u svijetu uvjerio da je bolje i korisnije proglasili su ga ludim.

Kulturno djelovanje inteligencije medju narodom veoma je pasivno. Inteligancija — i ako uglavnom izlazi od seljaka — preobražavala se u neki posebni svijet sa egoističkim i drugim težnjama i ciljevima. Kao da je u podsvijesnom svom nagonu osjećala vjekovnu tegobu seljačkog života, pa je poštopoto nastojala da taj osjećaj potrpa u sebi što dublje. Cilj joj je bio: što manje rada, a što udobniji život.

Duša je inteligencije ostala u srži svoj seljačka,

jer i seljak nebi radio ništa, kad bi imao svaki dan gotovu koru hleba, a i ovako radi:

jer mora i koliko mora. Inteligencija školovana većinom radi kore kruha i mjesečne namirnice zadržala je u radu i svoj seljački konzervatizam. Vrši jer mora i koliko mora svoju dužnost

(državnu ili privatnu), a ostalo vrijeme provadja u „dolce non far niente“ po kafanama, u igri, zabavama i t. d. Opet po dužnosti svojoj kulturno su djelovali u narodu kroz decenije samo učitelji i svećenici. Razmimoilazeći se često u vjerskim, kulturnim i političkim shvaćanjima njihov je rad bio u mnogo slučajeva od male koristi. Nadalje: i po svom položaju i po autoritetu, po jakom sugestivnom djelovanju mističuoga, a i po svom sloboduom vremenu svećenici su mogli mnogo više da kulturno i nacionalno podižu narod nego učitelji. U katol. krajevima njihov je rad u davnini (za turskog zuluma) bio plodonosan, a što kasnije sve više dobijao isključivo religijski, pa religijsko-politički karakter. Učitelj: nekad kao „crkveni sluge“, nekad kao isluženi „feljdbabe“ i siromašni „školnici“ — vrlo rijetko posijani po našim selima — bijahu i pod materijalnim i moralnim uljecajem svećenika ili žandara, te skučeni u svemu. Kasnije, oslobodjeni od tog direktnog tutorstva, padoše pod indirektnim, ali sistematičniju kontrolu tudjinskih vlasti. Pa po psihičnom zakonu ustrajnosti neki su još zadugo zadržali svoju smjernu ropsku dušu (nažalost i danas ima tragove tog ropstva, koje je dobilo oblik savremenosti: prevrtanje i savijanje); neki su odskakali od sredine i raznih utjecaja, postajali svijesni borci protiv ropstva i pioniri kult. i nacij. stremljenja. Iza Oslobodjenja školstvo poče da se naglo razvija i da se u nj — podražavajući druge narode i povodeći se za savremenim potrebama — unose moderne struje i novi pravac rada. Htjelo se da od našeg škol. djeteta u povoju kroz noć postane zsio muž. Kod drugih naprednih naroda vjekovi su pripremali i u materijalnom i u psihičkom smislu „novu školu“, a kod nas? Te podloge nije bilo. A učitelji, da zadrže uč. mjesto, do kojega je teško doći (a 50 posto analfebeta) i da učuvaju onu koricu iako gorkog uč. hljeba baciše se na te moderne programe milom ili silom kljukajući djecu onim,

što im nikad u životu ne će služiti.

Sporedno i formalno postade važnije od glavnoga.

Tako su eto svećenici i učitelji jedini bili po dužnosti svoga življenja u užem kontaktu s narodom. Ostala inteligencija (osim rijetkih izuzetaka)

prilazi danas k „plebsu“ samo u političke, demagoške, izrabljivačke svrhe. Nikakovih osjećajnih ni duhovnih veza nema više između ta dva svijeta.

Oni postaše danas dvije fronte, dva tabora, koji se bore o prevlast.

Anarhija — demagogija; komunizam — izrabljivanje.

I posve je prirodno, logično i psihološki opravdano, da će se prema tim svrhama pojaviti u duši tih dvaju svjetova razna nova i prastara sredstva za obranu i pobjedu: lukavost, licemjerje, podmuklost, obmanjivanje, zastrašivanje itd.

Rati toga eto moralni i karakterni nivo i našega naroda i naše inteligencije spustio se mnogo ispod predašnje razine „čojstva“ — u primitivnost.

Još nešto:

u nacijonalnom smislu

(kod hrvat. dijela našeg jugos. naroda) inteligencija nije ni prije ni danas osvještavala narod.

Samo jedno pitanje:

ko je od inteligencije prije rata u našim krajevima učio seljaka da je Hrvat?

Pa i danas mu se to „hrvatstvo“ nije davalo

kao svijesno — rasni ili plemenski osjećaj,

nego više kao simbol borbe i mržn proti Srpstvu i Jugoslovenstvu. Mjes bratstva — nesloga i neprijateljstv mjesto toleratnosti i suglasja — mr na i inad; mjesto spajanja i približ vanja — odvajanje i cijepanje. Iz vj kovne težnje za Ujedinjenjem kao se rodilo nedonošče, koje nije bilo fizički ni mentalno još zrelp ni sposo no, da čvrstim i muškim korakom k raci na stazu jedinstvenog naciosali ma. Već kao nejako dijete zanijelo kićenim titulama, šarenim barjacima gromoglasnim manifestacijama. A ko korist narodu nd toga?

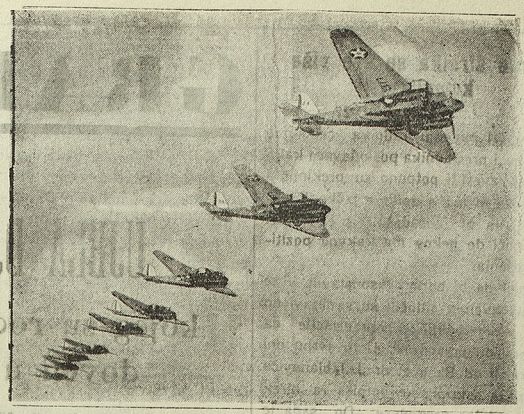
Poslije svega ovdje ukratko rečen ga, a obzirom na potrebe našega n roda i dužnost inteligencije, nameće pitanje:

što bi trebalo raditi, da seij bude povjerljiv, a inteligenc aktivna u ekonomskom, kultu nom, socijalnom i nacijonalno radu za narod?

Kao novinski članak i ovaj je pr dug, a odgovorim na postavljeno pit nje bio bi prekratak i kad bi bio j ovolikl (o tome drugi put). Reći ćer samo nešto:

duša se narodna teško mijer i kroz vijekove, ali ona je k i dječja duša: ko pristupa njoj iskreno i s ljubavlju, tvoreno i čisto bez i interes sa željom da je upozna i joj pomogne, tome se ona tvara kao cvijet Suncu. Sv rad u narodu treba da prol najptije i nužno kroz osjeća nar. duše, pa tek onda k m gu, k svijesti. I da je pro ljubavlju. —

A odgaja li se naša int gencija u tom pravcu“.

Dvomotorni bombarderi američke zračne flotile u jednom uzornom letu na vježbama pred manevre. Ovaj momenat posmatralo je 3000 oficira i podoficira aviljatičara.

Originalni razlozi za rastavu

Jedan pariski trgovac bio je odlučio da izvrsi samoubistvo, a da bi sakrio tu svoju namjeru rekao je ženi da ide u podrum po vino. Kako se nije zadugo vratio, žena je u velikoj zabrinutosti sišla u podrum i tamo na svoje veliko zaprepaščenje zatekla obješenog svoga muža. Kako je on još davao znake života, ona ga je spasla. — Kasnije je trgovca prošla volja za samoubistvo, ali za to je njegova žena podigla tužbu za rastavu braka s tom motivacijom da joj i danas izgleda u svoj strahoti iznakaženo lice njenog muža u smrtnom grču.

Drugi slučaj je još neobičniji, a odigrao se takode u Parizu. Tamo je jedan muž podigao brakorazvodnu parnicu zbog toga što je zatekao ženu t neugodnom položaju s njenim ljubav nikom. Na opšte čudenje zena je t priznala, ali se pravdala time što j prije vjenčanja sklopila s mužem taka sporazum da jedno drugom ne moraj biti vijerni, pa da i ona i on mogu i mati ljubavnike odnosno ljubavnice. Al kako je sud stao na stanovište da s takav sporazum ne može odobriti, j je nemoralan, donesena je presoda d se brak razvrgava i žena je pri tom izgubila parnicu.

TVOKAPS Tvornica kapa i šešira (I. Buj) SPLIT Filijala u Šibeniku

Direktor: HAMILKAR VITALIJANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOSLAV J. LORINI — Stampa: Tiskara E. Vitaliani i Sin, Sibenik — Plativo i tuživo u Sibe